Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

"YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TISHDA INNOVATSIYALARNI KENG JORIY QILISH VA BARQAROR IQTISODIYOTNI INSTITUTSIONAL TARAQQIY ETTIRISH DOLZARBLIGI

INSTITUTIONAL DEVELOPMENT OF A SUSTAINABLE ECONOMY AND WIDE IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS DURING THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ УСТОЙЧИВОЙ ЭКОНОМИКИ И ШИРОКОЕ ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИЙ ПРИ ПЕРЕХОДЕ К "ЗЕЛЕНОЙ" ЭКОНОМИКЕ

Onlayin xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2024-yil 20-may

MAXSUS SON

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir oʻrinbosari:
Karimov Norboy Gʻaniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:
Salimov Oqil Umrzoqovich, Oʻzbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, Oʻzbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – Oʻzbekiston doʻstlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., OʻzR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., OʻzR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri oʻrinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., OʻzR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar boʻyicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "OʻIRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar doʻstligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Poʻlatov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdugʻaniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamgʻarmasi ijrochi direktori oʻrinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil oʻgʻli, t.f.f.d., TAQU katta oʻqituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Fargʻona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktaranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon oʻgʻli, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, OʻzR Bosh prokuraturasi boshqarma boshligʻi oʻrinbosari
Ochilov Farxod, OʻzR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti boʻlimi boshligʻi
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta oʻqituvchisi

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, OʻzR Tabiat resurslari vazirligi, OʻzR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

III shu'ba

YANGI O'ZBEKISTONDAGI KO'P VEKTORLI, PROGMATIK, KONSEPTUAL ISLOHOTLARIDA "YASHIL" IQTISODIYOTNI KENG JORIY ETISH ORQALI TARKIBIY O'ZGARTIRISHLARNI CHUQURLASHTIRISH

Section III

DEEPENING STRUCTURAL CHANGES DUE TO WIDE IMPLEMENTATION OF "GREEN" ECONOMY IN MULTI-VECTOR PROGRAMMATIC, CONCEPTUAL REFORM IN THE NEW UZBEKISTAN

III секция

УГЛУБЛЕНИЕ СТРУКТУРНЫХ ПЕРЕМЕН ЗА СЧЕТ ШИРОКОГО ВНЕДРЕНИЯ "ЗЕЛЕНОЙ" ЭКОНОМИКИ В МНОГОВЕКТОРНЫХ ПРОГРАМАТИЧЕСКИХ, КОНЦЕПТУАЛЬНЫХ РЕФОРМАХ В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ

ЙИРИК ИНВЕСТИЦИЯ ЛОЙИҲАЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ, САМАРАЛИ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБАЛАРИНИ АНИҚЛАШ ВА УЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ЮЗАГА КЕЛАДИГАН АСОСИЙ ХАТАРЛАР (РИСКЛАР)НИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ (“ОЛМАЛИҚ КМК” АЖ МИСОЛИДА)

Аббосхон Азимов Гайратиевич
Ўзбекистон Республикаси банк-молия академияси,
“Бизнесни бошқариш” (MBA FINANCE&FINTECH) кафедраси
мустақил тадқиқотчиси

Аннотация: Мазкур мақолада “Олмалиқ КМК” АЖ мисолида, комбинатнинг вужудга келиш ва ривожланиш тарихи, инвестиция муҳитининг тараққиёти ва молиявий ресурсларнинг ўзлаштирилиши, бугунги кунда жамият томонидан амалга оширилаётган йирик инвестиция лойиҳаси, унинг техник иқтисодий параметрлари, иқтисодий самарадорлиги, жозибадорлиги, таъсирчанлиги, ликвидлилиги ва юзага келадиган асосий хатарлар (рисклар)ни таҳлил қилиш ва камайтириш жиҳатлари, шунингдек лойиҳани белгиланган муддатларда ишга тушириш натижасида эришиладиган умумий ютуқлар очиб берилган.

Калит сўзлар: инвестиция лойиҳалари, “Ёшлик I” конини ўзлаштириш”, акциядорлик жамияти, молия-иқтисодий хавфлар (рисклар), самарадордик, молиялаштириш, ликвидлилик, жамиятнинг ўз маблағлари, тўғридан-тўғри инвестиция маблағлари, кредитлар, ресурсларни ўзлаштириш, лойиҳа таъсирчанлиги.

Abstract: This article reveals, on the example of “Almalyk MMC” JSC, history of the establishment and development of the company, the development of the investment environment and the disbursement of financial resources, the implementation of a large investment project carried out by the company today, its technical economic parameters, economic efficiency, attractiveness, sensitivity, liquidity and aspects of analyzing and mitigation of the main risks that arise, as well as general achievements that are achieved as a result of the commissioning of the project within deadlines.

Key words: investment projects, development of the “Yoshlik I” konini o’zlashtirish”, joint-stock company, financial and economic risks, efficiency, financing, liquidity, company’s own funds, direct investment funds, loans, disbursement of financial resources, project sensitivity.

Аннотация: В данной статье на примере АО “Алмалыкский ГМК” описаны история создания и развития комбината, развитие инвестиционной среды и освоение финансовых ресурсов, реализуемый обществом на сегодняшний день крупный инвестиционный проект, его технико-экономические параметры, экономическая эффективность, привлекательность, чувствительность, ликвидность, анализ возникающих основных рисков и аспекты их снижения, а также общие показатели, которые будут достигнуты в результате запуска проекта в установленные сроки.

Ключевые слова: инвестиционные проекты, “Освоение месторождения “Ёшлик I”, акционерное общество, финансово-экономические риски, эффективность, финансирование, ликвидность, собственные средства общества, прямые инвестиции, кредиты, освоение ресурсов, чувствительность проекта.

КИРИШ

Маълумки инвестиция лойиҳаларини ишлаб чиқиш, амалга ошириш ва уни амалга ошириш даврида келиб чиқадиган хатарларни олдини олиш ҳамда камайтириш чораларини кўриш бўйича жаҳон ва маҳаллий адабиётлар ва илмий қўлланмалар жуда ҳам кўп чоп этилган. Бундан келиб чиқиб, инвестиция лойиҳаларини амалга оширишдаги мавжуд тартибларни жумладан, лойиҳани бошқаришни эътиборга олмаслик уни ўз вақтида самарали ишга тушириш имкониятини камайтиради.

АСОСИЙ ҚИСМ

Авваламбор, лойиҳани ўзи нима деган саволга тўхталадиган бўлсак, Лойиҳани ноёб маҳсулот, хизмат ёки натижага яришиш қаратилган вақтинчалик ташаббус деб тушуниш мумкин. Лойиҳаларни вақтинчалилиги бу уларни аниқ бошланиш ва тугатилишини билдиради. Тугатиш эса лойиҳанинг мақсадларига эришилганда ёки унинг мақсадларига эришилмаслиги (эриша олмаслиги) сабабли лойиҳа тугатилганда ёки лойиҳага эҳтиёж қолмаганда содир бўлади. Маълум бир босқичлардан ўтгандан сўнг бирор-бир инвестиция ёки инфратузилмавий лойиҳани амалга ошириш бўйича қарор қабул қилинганидан сўнг уни бошқариш тартибларини эьтиборга олиш лозим ҳисобланади.

Лойиҳани бошқариш бу билимлар, кўникмалар, воситалар ва техникаларни лойиҳа фаолиятига қўллаш натижасида лойиҳага қўйиладиган талабларга жавоб бериш ҳисобланади. Лойиҳани бошқаришда 5 гуруҳга ажратилган жараёнларни эътиборга олиш лозим, жумладан:

- ташаббускорлик (инициация);
- режалаштириш;
- ижро этиш;
- мониторинг ва назорат қилиш;
- якунлаш.

Лойиҳа бошқаруви одатда қуйидагиларни ўз ичига олади, лекин улар билан чекланмайди, шу жумладан:

- талабларни аниқлаш;
- лойиҳани режалаштириш ва амалга ошириш жараёнида манфаатдор томонларнинг турли эҳтиёжлари, муаммолари ва кутишларига жавоб бериш;
- манфаатдор томонлар ўртасида фаол, самарали ва ҳамкорликка асосланган алоқаларни ўрнатиш, қўллаб-қувватлаш ва амалга ошириш;
- манфаатдор томонларни лойиҳа талабларини қондириш ва лойиҳа натижаларини яратиш учун бошқариш;
- рақобатдош лойиҳа чекловларини мувозанатлаш, жумладан, таркиби, сифати, бюджети, ресурслари ва хатарлар (рисклар).

Шу билан бирга, лойиҳа рискларини бошқаришда бу лойиҳадаги рискларни бошқаришни режалаштириш, аниқлаш, таҳлил қилиш, жавоб чораларини режалаштириш ва назорат қилиш билан боғлиқ жараёнларни ўз ичига олади. Лойиҳа таваккалчилигини бошқаришнинг мақсадлари - лойиҳани амалга ошириш жараёнида юзага келиши эҳтимолини ошириш ва қулай ҳодисаларнинг таъсирини кучайтириш ва юзага келиш эҳтимолини камайтириш ва нохуш ҳодисаларнинг таъсирини заифлаштириш ҳисобланади.

“Олмалиқ КМК” АЖ мисолида қарайдиган бўлсак комбинат ишлаб чиқариш тузилмаси мис-молибден, қўрғошин-рух, олтин қазиб олиш, ноёб металлар ва қаттиқ қотишмалар ишлаб чиқариш каби йўналишларга бўлинган бўлиб, бугунги кунда, 3 та очиқ турдаги тоғ кони, 4 та ерости кони, 5 та бойитиш фабрикаси, 2 та металлургия заводи, 2 та цемент заводи, автомобиль ва саноат темир йўллари саноати бошқармалари, шунингдек бир қатор ёрдамчи цех, бўлинмалар ва лабораториялардан иборат.

Мазкур қувватларни янада ошириш мақсадида “Ёшлик I” ва “Қалмоққир” бирлашган конлари негизида рангли ва қимматбаҳо металлар ишлаб чиқариш қувватларини оширишнинг Янги Концепцияси тасдиқланган, унга кўра:

а) халқаро “SRK Consulting” ҳисоботига асосан 27,9 млн тонна мис, 3,4 минг тонна олтин, 20,7 минг тонна кумуш заҳиралари ва самарали ўзлаштиришни ҳамда ишлаб чиқаришни бир маромда амалга оширишни;

б) маъданни қайта ишлаш қувватларини 40 дан 240 млн тоннага етказиш ва янги инфраструктура ҳамда янги йўлдош маҳсулотларни (кимёвий ўғитлар, яшил энергия ва ҳк.) ишлаб чиқаришни ўзлаштиришни назарда тутади.

Шу билан бирга, 2024 йил учун “Олмалиқ КМК” АЖ инвестиция дастури доирасида ўзлаштиришнинг умумий прогнози 2 236,4 млн АҚШ долларини (ёки 2023 йилга нисбатан 2 баробарга кўп) ташкил этиб, бунда 10 та йирик инвестиция лойиҳаси амалга оширилади, шу жумладан, умумий қиймати 4,8 млрд АҚШ доллари миқдоридаги “Ёшлик I” конини ўзлаштириш” (I босқич, 1-навбат) доирасида 2024 йилда 1 179,0 млн АҚШ долларини ўзлаштириш режалаштирилган бўлиб, ўз маблағлари ҳисобидан 87,0 млн АҚШ доллар, хорижий банкларнинг 1092,0 млн АҚШ доллар кредит маблағлари.

Лойиҳа доирасида йилига 65 млн тонна маъдан қазиб олиш қувватига эга кон (1,54 млрд доллар), 60 млн тонна маъданни қайта ишлаш қувватига эга 3-сон мис бойитиш фабрикаси (2 млрд доллар), инфратузилмавий объектлар (1 млрд доллар) – умумий қиймати 4,54 млрд долларга тенг бўлган объектлар фойдаланишга топширилади.

Мазкур йирик инвестиция лойиҳаси ишга туширилиши натижасида:

а) йилига ўртача 60 млн тонна маъданни қайта ишлаш натижасида, 917,3 минг тонна мис концентрати олиниб, бунинг эвазига 154,5 минг тонна мис катоди, 12 тонна олтин ҳамда 79,5 тонна кумуш каби тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқарилади;

б) йиллик ўртача 2,1 млрд доллар миқдорида тайёр маҳсулот ишлаб чиқарилади;

в) инвестиция лойиҳасини амалга ошириш доирасида жами 7,4 млрд доллар (йилига ўртача 457,1 млн доллар) миқдорида соф фойда олинади;

д) йилига қўшимча ўртача 910,4 млн доллар миқдоридаги солиқ тўловларининг Давлат бюджетига тушуми таъминланади.

е) 5 647 нафар янги иш ўринлари яратилади.

Бугунги кунда, Лойиҳани белгиланган муддатларда амалга оширилмаслигида қуйидаги салбий ҳолатлар яъни хатарларни кўриш мумкин:

1) Фабрикада бетон ишлари 450,0 минг куб метрдан 720,0 минг куб метрга ошиши қурилишнинг 5-6 ойга узайишига олиб келди. “Wood” ва “Technip” компаниялари сейсмологик бардошлилигини ошириш мақсадида технологик ечимларга ўзгартиришлар киритишди;

2) 2023 йил январ-февралида ҳаво ҳароратининг кескин пасайиши, июнда исиши эвазига технологик талабларга риоя қилган ҳолда бетон ишларини бажариш суръати пасайиши сабабли қурилиш ишлари 1-1,5 ойга узайди;

3) Жаҳондаги геосиёсий вазият ва санкциялар таъсири туфайли Европа ва Шимолий Америкадан технологик ускуналар етказувчилар билан тузилган шартномаларни қайта тузиш сабабли 2-4 ой ортиқча вақт сарфланди;

4) Европадаги логистика муаммолари ва Хитойдаги “Covid-19” чекловлари натижасида асосий технологик ускуналарни етказиб бериш 3-4 ойга чўзилишга олиб келди;

5) Ойига 7,0 минг тонна металл қурилмалар ишлаб чиқариш учун янги қувватларни яратиш 3-4 ой талаб қилди.

Ушбу хатарларни камайтириш ва бартараф этиш чоралари бўйича аниқ таклифлар ва механизмлар белгилаб олинди, жумладан:

- метал конструкцияларини тайёрлаш учун дастгоҳлар қурилиш майдонига етказилди ва ойлик ишлаб чиқариш ҳажми 7 минг тоннага етказишда қўшимча ҳажмлар сафарбар қилинди;
- “Олмалиқ КМК” АЖ томонидан қурилиш майдонига белгиланган режа асосида металл конструкцияларни ўрнатиш (монтаж қилиш) бўйича мутахассислар, шу жумладан, “Марказий механика таъмирлаш заводи”дан (ЦРМЗ) ишчи чилангарлари ва Пудратчи томонидан қўшимча мутахассислар жалб қилинди;

TARAQQIYOT ПРОГРЕСС PROGRESS

- лойиҳа доирасидаги асосий технологик ускуналарни қурилиш майдонигача етказиб бериш юзасидан мақбул логистика йўналишлари танланди;
- қурилиш ишларини ўз муддатида ва жадал амалга ошириш юзасидан уларни “fast-track” усулида яъни лойиҳалаштириш ва параллел равишда қуриш бўйича ваколатли орган рухсати олинди;
- тузилган EPC-шартномалар талаблари асосида пухта бажариш каби асосий мақсадлар белгилаб олинди.

ХУЛОСА ВА ТАКЛИФЛАР

Тадқиқот натижаларига кўра металлургия корхоналарини модернизация қилиш бўйича инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришни такомиллаштиришга қаратилган қуйидаги хулосалар чиқарилди:

- Ўзбекистон иқтисодиётида фойдали қазилмаларни қазиб олиш ва қайта ишлаш етакчи ўринлардан бирини эгаллаб, унинг ривожланишига катта таъсир кўрсатади. Металлургия корхоналарини модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш бўйича кейинги чора-тадбирлар юқори қўшимча қийматга эга экспорт салоҳиятини оширишга хизмат қилади.
- Металлургия саноатида инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришда уларнинг хусусиятларини ҳисобга олиш керак. Ушбу хусусиятлардан бири шундаки, аксарият инвестиция лойиҳалари доирасидаги инвестиция жараёни анча узоқ давр билан тавсифланади, бу эса инвестиция мақсадлари учун молиявий ресурсларнинг узоқ муддатли йўналишини белгилайди. Кейинги хусусият бу капиталга талабгорлик. Бу инвестиция лойиҳасининг технологик таркибига қурилиш-монтаж ишлари, асбоб-ускуналар сотиб олиш, лойиҳалаш-тадқиқот ишлари ва бошқа харажатлар кириши сабабли рўй беради. Бундан ташқари, корхонани модернизация қилишда ишлаб чиқаришнинг мураккаблигини ҳисобга олиш, яъни асосий ишлаб чиқариш ҳажмини оширишда ёрдамчи ишлаб чиқаришни параллел равишда техник қайта жиҳозлашни амалга ошириш лозим бўлади (масалан, технологик автомобил ва темир йўл транспорти, айланма саноат сув таъминоти тизими, иссиқлик таъминоти ва ҳ.к.).

Ушбу тадқиқот иши келгусида мазкур мавзу бўйича тадқиқот олиб борувчиларга имкон даражасида ёритилган таклифлар ва янгиликлар доирасида мавзуни тушуниб олишларига ёрдам бериши мумкин ҳисобланади.

Бундан келиб чиқиб, ушбу мавзу доирасида келтирилган маълумотларни таҳлил қилишнинг бошқа турларини қўллаб тадқиқотлар амалга оширишни келгуси тадқиқотчи ва илмий изланувчиларга таклиф қилинади.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. ОКМК Эрта бугундан бошланади. Тўлдирилган ва тўғирланган 2-нашр. – Тошкент, 2020 й.
2. Вестник. Понятие инвестиции в международном праве. СПбГУ. Сер.14.2011.
3. Статистика ҳисоботи (2024). Инвестиция ва қурилиш ишлари. https://stat.uz/uz/?preview=1&option=com_dropfiles &format=&task=frontfile.download&catid=424&id=3122&Itemid=1000000000000.
4. https://agmk.uz/oz/menu/investment-projects
5. ОКМК маълумотлари.
6. (PMI 2013) Руководство PMBOK. Руководство у соду знаний по упрвлению проектами. Пятое издание. ISBN 978-1-62825-008-4. Atlanta, GA 31193-2683 USA.
7. (Қарор 2017) Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олмалиқ КМК” АЖнинг бошқарув тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3280-сон қарори

MUNDARIJA

I shu'ba
IJTIMOIY-IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISH UCHUN "YASHIL" IQTISODIYOTGA JADAL O'TISH
Section I
ACCELERATED TRANSITION TO A GREEN ECONOMY TO ACHIEVE SOCIO-ECONOMIC SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS
I секция
УСКОРЕННЫЙ ПЕРЕХОД К "ЗЕЛЕНОЙ" ЭКОНОМИКЕ ДЛЯ ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade 4
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda

Направления совершенствования стратегии компании для успешной организации IPO 9
Шахзод Сайдуллаев

"Yashil iqtisodiyot"ni rivojlantirishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish 11
Abdurahmonov Xolboy To'xtayevich

Тўқимачилик саноати кластерлари инновацион фаолиятининг барқарор ривожланиш муаммолари ва ечимлари 14
Икрамов Мақсад Муратович

O'zbekistonda chakana savdo korxonalarini rivojlanishi va innovatsion faoliyati 20
Karimov Baxrom Ilxomjonovich

Unveiling the Dynamics of Agglomeration Economies in Sustainable Development 24
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich

Kimyo tolalari asosida to'qimachilik mahsulotlari bozorini diversifikatsiyalash usullari 28
Raximov Furqat Jalolovich

Qashqadaryo viloyatida Safari turizmini rivojlantirish dinamikasini o'rganish 32
Ro'ziyev Bobir Akramovich

Брендни шакллантириш ва ривожлантириш бўйича замонавий маркетинг назариялари ва стратегиялари 34
Зияева Шахло Шоакбар қизи

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade 37
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda

Ногиронлиги бор шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш масалалари 42
Каримов Бекзоджон Илхомович

Ichki turizmni rivojlanlantirish tashkiliy mexanizmining asosiy prinsiplari 45
Dehqonov Burxon Rustamovich

"Yashil" iqtisodiyotga o'tishda ko'zi ojizlar bandligining innavatsion yechimi 48
Usmonov Ziyodulla Ulmas o'g'li

Аудиторлик текширувини халқаро стандартлар асосида ташкил этиш хусусиятлари 51
Исмоилова Феруза Исроиловна

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

II shu'ba
"YASHIL" IQTISODIYOTGA INNOVATSIYALARNI KENG JORIY ETISHDA
ILMIY TADQIQOT ISHLARINING LOYIHAVIY ISTIQBOLLARI
Section II
DESIGN PERSPECTIVES FOR RESEARCH WORK ON THE WIDE IMPLEMENTATION
OF INNOVATIONS IN THE GREEN ECONOMY
II секция
ПРОЕКТНЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ РАБОТ
ПО ШИРОКОМУ ВНЕДРЕНИЮ ИННОВАЦИЙ В "ЗЕЛЕНУЮ" ЭКОНОМИКУ

Ta'minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish....56
Zoxidova Nazokat Berdimurot qizi

Rivojlanayotgan mamlakatlarda fond bozorining rivojlanishi tahlili....58
Axmedov Doniyorbek Ulugbek o'g'li

Davlat moliyasini boshqarishda moliyaviy nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari....60
Kultayev Farxod Shavkatovich

Янги Ўзбекистонда инсон экологиясини юксалтиришнинг инновацион механизмлари....62
Ҳакимов Назар Ҳакимович, Рахмонов Дўстмурод Абдиназарович

Тадбиркорлик субъектларини ривожлантиришда саноат ипотекасининг ўрни....67
Султанов Бахром Бегдуллаевич

Ижтимоий ҳимояни ривожлантиришда янгича ёндашувлар....70
Каримов Бекзоджон Илхомович

Капитал бозорини ривожлантириш масалалари....72
Турдиева Узайда Омирбаевна

Инновацион тараққиёт йўлига ўтиш даврида меҳнатга ҳақ тўлашнинг рағбатлантирувчи таъсирини оширирилиши....74
Алимжон Қулматов

Zamonaviy logistika tizimida marketing strategiyalaridan foydalanishni takomillashtirish....78
Xasanov Sarvar Ulug'bek o'g'li

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade....81
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda

Innovatsion rivojlanishni baholovchi statistik ko'rsatkichlar tizimini takomillashtirish (xorij tajribasi)....86
Nuriddinov Zufar Akbarovich

Махсус иқтисодий зоналар фаолияти самарадорлигини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида....90
Давлаев Ғолиб Ашурович

Hududlarning iqtisodiy jihatdan rivojlantirishda "yashil" iqtisodiyot va "yashil" ish o'rinlarining ahamiyati....92
Shomirzayev Abdug'affor Abdujabbor og'li

Innovatsion menejment va raqamli transformatsiyalar jarayonlarini samarali boshqarish yo'llari....94
Safarova Dilfuza Baxramovna

Ижтимоий харажатларни молиялаштиришнинг асосий масалалари....99
Тураев Очил Ярашевич

Инсофли солиқ тўловчиларни кўпайтириш – солиқ кўрсаткичларининг муҳим омили сифатида....102
Абдурасулов Алишер Абдурасулович

Ўзбекистоннинг солиқ сиёсати – макроиқтисодий барқарорликни таъминлашнинг муҳим омилидир...106
Ҳотамов Алишер Фарходович

Мулкий муносабатларни ривожлантиришга таъсир этувчи омилларни тартибга солиш ва самарали бошқариш усуллари....109
Бобобеков Эргаш Абдумаликович

III shu'ba

YANGI O'ZBEKISTONDAGI KO'P VEKTORLI, PROGMATIK, KONSEPTUAL ISLOHOTLARIDA "YASHIL" IQTISODIYOTNI KENG JORIY ETISH ORQALI TARKIBIY O'ZGARTIRISHLARNI CHUQURLASHTIRISH

Section III

DEEPENING STRUCTURAL CHANGES DUE TO WIDE IMPLEMENTATION OF "GREEN" ECONOMY IN MULTI-VECTOR PROGRAMMATIC, CONCEPTUAL REFORM IN THE NEW UZBEKISTAN

III секция

УГЛУБЛЕНИЕ СТРУКТУРНЫХ ПЕРЕМЕН ЗА СЧЕТ ШИРОКОГО ВНЕДРЕНИЯ "ЗЕЛЕНОЙ" ЭКОНОМИКИ В МНОГОВЕКТОРНЫХ ПРОГРАМАТИЧЕСКИХ, КОНЦЕПТУАЛЬНЫХ РЕФОРМАХ В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ

Инклюзив иқтисодий ўсиш: назария, муаммо ва уларнинг ечимлари 113
Тангрибердиев Сулаймон Камилжонович

O'zini o'zi band qilgan shaxslardan olinadigan soliqlarni takomillashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni jilovlash masalalari 116
Davranov Iskandar Jumayevich

Предпосылки развития зелёного финансирования коммерческими банками Узбекистана 123
Шадиева Дилдора

Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини ошириш йўллари 125
Йўлдошев Сафармурод Муҳаммадович

Анализ и оценка учета финансовых результатов и направления его к совершенствованию 128
Шин Инесса Олеговна

Soliq ma'muriyatchiligini raqamlashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirishning ustuvor yo'nalishlari 132
Davranov Iskandar Jumayevich

Йирик инвестиция лойиҳаларини ишлаб чиқиш, самарали молиялаштириш манбаларини аниқлаш ва уларни амалга оширишда юзага келадиган асосий хатарлар (рисклар)ни таҳлил қилиш ("Олмалиқ КМК" АЖ мисолида) 135
Аббосхон Азимов Гайратиевич

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. Maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda ""Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga
maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.
El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

""Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

""Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.